

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 96/2022-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Xylo Machinery SK s. r. o.**, Bardejovská 24, Prešov, IČO 31 733 085, zastúpenej BDO Legal s. r. o., Mostová 2, Bratislava, proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 28C/113/2011-793 z 25. októbra 2017, rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 16Co/15/2018-856 z 21. januára 2019 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6Cdo/169/2020 z 28. októbra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. februára 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov, ktoré všetky žiada zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

II.

2. Sťažovateľka bola žalovanou v civilnom spore, pričom žalobcovia sa proti nej žalobou z roku 2011 domáhali určenia, že nie sťažovateľka, ale oni sú spoluvlastníkmi pozemkov. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobe vyhovel a určil, že pozemky sú v spoluvlastníctve žalobcov. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného potvrdil. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté.

3. V priebehu konania pred okresným a krajským súdom bolo medzi stranami sporné, či právni predchodcovia žalobcov boli vlastníkami pozemkov. Okresný a krajský súd vychádzali z toho, že pozemky boli v roku 1948 v stave podľa zápisov v pozemkovej knihe výmerom vtedajšieho poverenictva pridelené právnym predchodcom žalobcov na základe nariadenia

č. 104/1945 Sb. n. SNR. Takto zistené skutočnosti okresný súd posúdil tak, že hoci právni predchodcovia žalobcov neboli zapísaní do pozemkovej knihy, výmer z roku 1948 bol dôvodom ich oprávnenej držby a najneskôr 1. januára 1961 sa vydržaním stali vlastníkami pozemkov. Sťažovateľ tvrdil, že právni predchodcovia žalobcov sa nestali vlastníkami pozemkov. K tomu krajský súd uviedol, že výmer o vlastníctve pridelenej pôdy podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR je verejnou listinou, ktorá dokazuje vlastnícke právo. Z týchto dôkazov krajský súd dospel k záveru o vlastníckom práve právnych predchodcov žalobcov už na základe vydaného výmeru. To, že právni predchodcovia žalobcov vložili tieto pozemky do jednotného roľníckeho družstva, podľa krajského súdu nemalo za následok zánik ich vlastníckeho práva.

4. Okresný a krajský súd vychádzali z toho, že pozemky boli pre účely výstavby priemyselného podniku v 70. rokoch minulého storočia okresným národným výborom bez toho, aby boli predtým právnym predchodcom sťažovateľov vyvlastnené, prevedené do správy vtedajšieho národného podniku. Okresný národný výbor pritom neprihliadol na výmery z roku 1948 a vychádzal len z toho, že pozemky boli skonfiškované štátom, keďže vlastníctvo právnych predchodcov nebolo zapísané do pozemkovej knihy. K námietke sťažovateľky o tom, že žalobcovia si svoje práva mali uplatniť v reštitúcii podľa zákona č. 229/1991 Zb., všeobecné sudy uviedli, že pozemky neboli právnym predchodcov žalobcov nikdy skonfiškované, odobraté alebo znárodnené, a preto žalobcovia boli oprávnení podať žalobu o určenie vlastníckeho práva. V konaní bolo zistené, že žalobcovia si svoje práva k pozemkom uplatnili aj podľa zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom, pričom konanie podľa tohto zákona bolo prerušené do skončenia sporu pred všeobecnými súdmi.

5. Okresný a krajský súd vychádzali z toho, že sťažovateľ kúpnu zmluvou z roku 1997 nadobudol od právneho nástupcu národného podniku časť pozemkov a ich druhú časť nadobudol v konkurznom konaní právneho nástupcu národného podniku. K tomu všeobecné sudy uviedli, že žalobcovia a ich právni predchodcovia sa o pozemky po roku 1989 zaujímali, keď si uplatnili reštitúciu a podali žalobu na súde, o čom sťažovateľka musela vedieť, nebola dobromyseľná, a preto nemohla pozemky nadobudnúť vydržaním.

6. Proti rozhodnutiu krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktoré odôvodnila § 420 písm. d) a f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP.

7. Dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. d) CSP odôvodnila prekážkou veci rozhodnutej, ktorá mala vyplynúť z toho, že k časti pozemkov sa právna predchodkyňa žalobcov domáhala zamietnutou žalobou vylúčenia z konkurznej podstaty. K tomu najvyšší súd uviedol, že o tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Vylučovaciu žalobu treba odlišiť od žaloby o určenie vlastníckeho práva, keď v konaní o vylučovacej žalobe môže byť otázka vlastníctva riešená iba ako otázka predbežná, zatiaľ čo v určovacej žalobe sa otázka vlastníctva rieši ako konečná. Vzhľadom na to, že ide o rozdielne žaloby, nemožno dospieť k záveru, že by rozhodnutie o vylučovacej žalobe zakladalo prekážku veci rozhodnutej pre určovaciu žalobu, a preto nie je daný dovolací dôvod podľa § 420 písm. d) CSP.

8. Dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP odôvodnila tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je preskúmateľné, keďže sa nedostatočne vysporiadalo s námietkami, ktoré sa týkali nedostatkov výmeru z roku 1948, s konfiškáciou majetku z roku 1958, ktorou bola zrušená pôvodná konfiškácia, s absenciou prídelovej listiny k sporným nehnuteľnostiam a s tým, že právny predchodca žalobcov prejavil vôľu nebyť vlastníkom sporných nehnuteľností tým, že ich opustil. K týmto námietkam najvyšší súd poukázal na odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu, keď uviedol, že výmer o vlastníctve pôdy z roku 1948 bol vydaný na to oprávneným orgánom s presným vymedzením osôb, ktorým boli pridelené presne špecifikované pozemky, a s označením pôvodného vlastníka týchto nehnuteľností. Ďalej poukázal na to, že krajský súd sa vysporiadal aj s dôvodom, pre ktorý nebolo potrebné preukazovať vlastníctvo prídelovou listinou a úhradou prídelovej ceny. Z toho najvyšší súd dospel k záveru, že krajský súd sa dostatočne zaoberal otázkou nadobudnutia vlastníckeho práva právnymi predchodcami sťažovateľov.

9. Sťažovateľ dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP odôvodnil tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je preskúmateľné, keďže sa nedostatočne vysporiadalo s dobromyseľnosťou sťažovateľa pri nadobúdaní pozemkov. Najvyšší súd uviedol, že krajský súd sa riadne vysporiadal s námietkou sťažovateľa, ktorá sa týkala nadobudnutia vlastníckeho práva sťažovateľa vydržaním. Krajský súd bol toho názoru, že sťažovateľ nemohol byť dobromyseľný, keďže pozemky boli v roku 1971 dané okresným národným výborom národnému podniku len do správy národného majetku, a nie do vlastníctva. Okrem toho poukázal na to, že právni predchodcovia žalobcov sa voči právnemu nástupcovi národného podniku v 90. rokoch minulého storočia domáhali náhrady za neoprávnené užívanie pozemkov. Podľa krajského súdu právny predchodca sťažovateľa nemohol byť pri zachovaní odbornej starostlivosti dobromyseľný. K dobromyseľnosti sťažovateľa odvolací súd uviedol, že žalobcov a ani ich právnych predchodcov nebolo možné považovať za nedbalých vlastníkov, a preto ich vlastnícke právo nemohlo byť prelomené ani prípadnou dobrou vierou sťažovateľa pri nadobúdaní pozemkov. Z toho najvyšší súd dospel k záveru, že krajský súd sa dostatočne zaoberal otázkou dobromyseľnosti sťažovateľa pri nadobúdaní pozemkov.

10. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že sťažovateľka neopodstatnene namieta, že v danej veci existovala prekážka veci rozhodnutej [§ 420 písm. d) CSP] a že krajský súd sťažovateľke nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP].

11. Sťažovateľka dovolanie z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP odôvodnila tým, že krajský súd sa vyslovením právneho záveru, podľa ktorého výmer o vlastníctve pôdy spĺňal všetky náležitosti, odklonil od predchádzajúcich rozhodnutí najvyššieho súdu, podľa ktorých výmer o vlastníctve pôdy by mohol byť považovaný za právne perfektný, ak by v ňom bolo uvedené: kto ho vydal, označenie právneho predpisu, podľa ktorého bol vydaný, akej veci sa týkal, bol datovaný, opatrený odtlačkom okrúhlej pečiatky s podpisom povereníka, obsahoval mená a priezviská bývalých vlastníkov, označenie osôb, v prospech ktorých sa vydával, obsahoval presné označenie nehnuteľností, ktorých sa týkal, a ďalšie podmienky, za ktorých sa uskutočnilo pridelenie pozemkov. Podľa sťažovateľky výmer predložený žalobcami neobsahoval odtlačok okrúhlej pečiatky povereníka, neboli v ňom uvedení všetci pôvodní vlastníci nehnuteľností, nebola v ňom uvedená cena a nehnuteľnosti ním pridelené neboli dostatočne presne označené.

12. K tomu najvyšší súd, nadväzujúc na predchádzajúcu argumentáciu, v ktorej poukázal na originál výmeru, uviedol, že výmer o vlastníctve pôdy z 30. apríla 1948 spĺňal tak po formálnej, ako aj po obsahovej stránke všetky zákonné náležitosti, keďže ho vydal kompetentný orgán, je v ňom uvedené, kto ho vydal, označenie právneho predpisu, podľa ktorého sa vydáva, akej veci sa týka, je datovaný, opatrený odtlačkom okrúhlej pečiatky a podpisom povereníka, obsahuje mená a priezviská bývalých vlastníkov, označenie osôb, v prospech ktorých sa vydáva, presné označenie nehnuteľností, ktorých sa týka, a ďalšie podmienky, za ktorých sa uskutočňuje pridelenie k tam uvedeným nehnuteľnostiam. Keďže k nadobudnutiu vlastníctva prídelenom zásadne nebolo treba vklad do pozemkovej knihy, nedostatok zápisu nemal vplyv na vlastníctvo k prídeleniu. Rovnako ako správny najvyšší súd vyhodnotil záver krajského súdu, že právni predchodcovia žalobcov sa prídeleniu nevzdali v prospech jednotného roľníckeho družstva, keďže odňatie prideleného majetku a vzdanie sa prídeleniu boli dva odlišné právne inštitúty, ktoré umožňovali v tom čase platné právne predpisy. Vzdanie sa prídeleniu pôdy umožňoval Občiansky zákonník z roku 1950, no z dokazovania nevyplývalo, že by právni predchodcovia žalobcov takýto úkon urobili. Vnesenie pozemkov do jednotného roľníckeho družstva nemožno podľa najvyššieho súdu považovať za vzdanie sa prídeleniu. Z toho najvyšší súd vyvodil, že rozsudok krajského súdu založený na právnom názore, podľa ktorého výmer o vlastníctve pôdy z 30. apríla 1948 je platný a zároveň ide o verejnú listinu, vydanú príslušným štátnym orgánom, ktorej správnosť sa prezumuje, a že samotným odovzdaním pozemkov do užívania JRD sa právni predchodcovia žalobcov nevzdali vlastníctva, nespočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Vzhľadom na právny záver, že právni predchodcovia žalobcov sa stali vlastníckymi pozemkov na základe výmeru, dospel najvyšší súd k tomu, že pre rozhodnutie krajského súdu nebola podstatná otázka, či vlastníctvo k pozemkom nadobudli vydržaním.

13. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dospel k záveru o nedôvodnosti dovolania podľa § 421 písm. a) CSP, keďže krajský súd sa v otázke posúdenia náležitostí výmeru o vlastníctve pôdy a jeho účinkov neodklonil od rozhodovacej praxe, a na otázke, či výmer mohol byť titulom pre vydržanie vlastníckeho práva, rozhodnutie krajského súdu nespočívalo.

14. Sťažovateľka prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, odôvodnila nesprávnym vyhodnotením prelomenia zásady *nemo plus iuris*, ktorá je v rozhodnutiach najvyššieho súdu riešená odlišne. K tomu najvyšší súd uviedol, že sťažovateľka nekonkretizovala právnu otázku, od vyriešenia ktorej malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá má byť dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, a že ide skôr o spochybňovanie správnosti rozhodnutia krajského súdu. Následne rozobral sťažovateľom uvádzané rozhodnutia a dospel k záveru, že neriešia otázku *nemo plus iuris*, ale odlišné otázky bez vzťahu k veci sťažovateľky. Z toho najvyšší súd dospel k záveru, že sťažovateľka nevymedzila uplatnený dovolací dôvod spôsobom podľa § 432 ods. 2 CSP.

15. Aj napriek tomu sa najvyšší súd vyjadril k právnomu posúdeniu a vylúčil to, že by žalobcov a ich právnych predchodcov bolo možné považovať za nebdelých vlastníkov, keďže pozemky v roku 1948 riadne nadobudli a až do odovzdania do jednotného roľníckeho družstva v roku 1959 užívali, pričom odovzdanie do jednotného roľníckeho družstva nebolo vzdaním sa ich vlastníckeho práva. Ďalej najvyšší súd poukázal na to, že už v roku 1993 sa žalobcovia aktívne domáhali náhrady

za obmedzenie ich vlastníckeho práva k pozemkom od právneho predchodcu sťažovateľky, ktorý preto nemohol byť dobromyseľný, a to aj napriek tomu, že bol zapísaný ako vlastník. Toto vlastnícke právo však spočívalo na hospodárskej zmluve z roku 1971, ktorou mu nie do vlastníctva, ale do správy boli prevedené pozemky okresným národným výborom. K tomu uviedol, že sťažovateľka mohla byť bežne opatrná a aktívne zistiť skutočnosti týkajúce sa nadobudnutia pozemkov jej právnym predchodcom. Najvyšší súd uzavrel, že s prihliadnutím na skutočnosť, že právnych predchodcov žalobcov nebolo možné považovať za nebdelých vlastníkov a žalovaného za dobromyseľného nadobúdateľa, za správny a súladný s predchádzajúcou judikatúrou považoval záver o tom, že v spore nebolo možné uprednostniť princíp ochrany nového nadobúdateľa – sťažovateľky pred ochranou bdelých pôvodných vlastníkov.

III.

16. Podľa sťažovateľky jej základné práva boli porušené tým, že všeobecné súdy rozhodli napriek prekážke veci rozhodnutej a rozhodnutia všeobecných súdov sú arbitrárne a založené na svojvôli, keďže (i) úplne odignorovali námietku veci rozhodnutej, (ii) nedostatočne zdôvodnili, prečo považovali výmer o vlastníctve pôdy z 30. apríla 1948 za právne perfektný, hoci okresný súd tak neurobil a vlastníctvo právnych predchodcov žalobcov odôvodnil vydržaním, (iii) nevysporiadali sa s aplikáciou výnosu Ministerstva spravodlivosti č. 7206 z 8. septembra 1947 v prídelovom konaní z hľadiska polohy pozemkov a ostatných náležitostí, ktoré musel výmer obsahovať na to, aby bol platný, (iv) nevysporiadali sa s konfiškáciou majetku vykonanou v roku 1958, ktorou bola zároveň zrušená pôvodná konfiškácia, od ktorej odvodzovali svoje vlastnícke právo žalobcovia, (v) nevysporiadali sa s absenciou prídelovej listiny k sporným pozemkom, (vi) nevysporiadali sa so skutočnosťou, že právny predchodca žalobcov sporné pozemky opustil, a (vii) celkom arbitrárne vyhodnotili hospodársku zmluvu z 30. júna 1971, z ktorej vyplýva, že jej predmetom je nielen prevod správy, ale aj prevod vlastníctva národného majetku k sporným pozemkom.

IV.

17. Vo vzťahu k ústavnou sťažnosťou namietanému rozsudku okresného súdu sťažovateľka mala riadny opravný prostriedok – odvolanie, ktorý využila a o ktorom rozhodol krajský súd. Preto v rozsahu proti rozsudku okresného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nie je daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti a z toho dôvodu bola ústavná sťažnosť v rozsahu proti rozsudku okresného súdu odmietnutá.

18. Vo vzťahu k ústavnou sťažnosťou namietanému rozsudku krajského súdu sťažovateľka mala mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, ktorý využila a o ktorom rozhodol najvyšší súd tak, že sa všetkými jej námietkami zaoberal a vyhodnotil ich ako nedôvodné. Preto v rozsahu proti rozsudku krajského súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde nie je daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti a z toho dôvodu bola ústavná sťažnosť v rozsahu proti rozsudku krajského súdu odmietnutá.

19. Vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu najvyššieho súdu treba uviesť, že z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, ale i formalistická a aby bola čo najústálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

20. Námietky porušenia základných práv sťažovateľky sú nediferencované vo vzťahu k jednotlivým ústavnou sťažnosťou namietaným rozhodnutiam všeobecných súdov v ich jednotlivých inštanciách. Vychádzajú z paušalizovanej námietky o tom, že všeobecné súdy všetkých troch inšancií sa buď nevysporiadali alebo nedostatočne zdôvodnili jednotlivé či už skutkovo alebo právne sporné otázky súvisiace s posúdením toho, či vlastníkom sporných pozemkov je sťažovateľka alebo žalobcovia. K tomu treba uviesť, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré môže spočívať aj v nedostatočnom vysporiadaní sa s argumentmi jednej zo sporových strán, zakladá vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP (uznesenie najvyššieho súdu č. k. 6Cdo/98/2017 z 31. januára 2019). Úloha ústavného súdu sa preto obmedzuje len na prieskum možného zásahu do základných práv sťažovateľky rozhodnutím najvyššieho súdu o dovolaní a nemôže sa rozširovať na celkový prieskum napadnutého konania vo všetkých jeho inštanciách. Opačný prístup by viedol k tomu, že ústavný súd by sa stal z hľadiska prieskumu celkom neobmedzenou štvrtou inštanciou všeobecného súdnictva, ktorej úlohou by nebola ochrana základných práv, ale konečné rozhodovanie vo veciach zverených všeobecným súdom.

21. Sťažovateľka už v dovolaní namietala to, že rozhodnutie krajského súdu nie je preskúmateľné, keďže sa nedostatočne vysporiadalo s námietkami, ktoré sa týkali nedostatkov výmeru z roku 1948, s následnou konfiškáciou z roku 1958, s absenciou prídelovej listiny k sporným nehnuteľnostiam a s tým, že právny predchodca žalobcov prejavil vôľu ne byť vlastníkom sporných nehnuteľností tým, že ich opustil. K týmto námietkam sa najvyšší súd v namietanom rozhodnutí vyjadril a konkrétne poukázal na skutočnosti, z ktorých bolo vyvedené, že právny predchodca žalobcov nadobudol vlastnícke právo k pozemkom a nestratil ho ani potom, ako ich vložil do jednotného roľníckeho družstva, a potom, ako tieto pozemky boli bez vyvlastnenia prevedené na národný podnik. Záver najvyššieho súdu o tom, že krajský súd sa dostatočne zaoberal otázkou nadobudnutia vlastníckeho práva právnymi predchodcami sťažovateľov, nemožno považovať za svojvoľný alebo arbitrárny. Obdobne sa najvyšší súd zaoberal námietkou vady podľa § 420 písm. f) CSP, ktorá vychádzala z toho, že rozhodnutie krajského súdu nie je preskúmateľné sčasti dobromyseľnosti sťažovateľa pri nadobúdaní pozemkov. I z tejto časti rozhodnutia najvyššieho súdu je zrejmé, z ktorých okolností bol vyvedený záver o nedostatku dobromyseľnosti sťažovateľky. Záver najvyššieho súdu, že krajský súd sa dostatočne zaoberal otázkou dobromyseľnosti sťažovateľky pri nadobúdaní pozemkov, rovnako nemožno považovať za svojvoľný alebo arbitrárny.

22. Sťažovateľka v dovolaní podľa § 420 písm. d) CSP namietala to, že všeobecné súdy rozhodli napriek prekážke veci rozhodnutej, ktorá mala vyplývať z toho, že k časti pozemkov sa právna predchodkyňa žalobcov domáhala zamietnutou žalobou ich vylúčenia z konkurznej podstaty. K tomu najvyšší súd uviedol posúdenie toho, že rozhodnutie o excindačnej žalobe nezakladá prekážku veci rozhodnutej. Táto úvaha najvyššieho súdu, ktorá obsahuje odlišné aspekty týchto dvoch druhov právnej ochrany, je dostatočne zdôvodnená, vysporiadava sa s argumentáciou sťažovateľky a nemožno ju považovať za zjavne mylnú. V tejto veci možno poukázať na to, že rozdiel v oboch žalobách bol i predmetom posúdenia ústavného súdu so záverom, že vylučovaciu žalobu je potrebné odlišovať od žaloby o určenie vlastníckeho práva (II. ÚS 193/2019).

23. Sťažovateľka v dovolaní napokon namietla nesprávne posúdenie viacerých právnych otázok. Najvyšší súd sa argumentáciou sťažovateľky týkajúcou sa nadobudnutia vlastníckeho práva k pozemkom právnymi predchodcami žalobcov vysporiadal a posúdil jednotlivé aspekty nadobudnutia vlastníckeho práva k pozemkom právnymi predchodcami sťažovateľov. Tieto úvahy najvyššieho súdu nadväzujú na jeho predchádzajúcu argumentáciu, v ktorej sa vysporiadaval s námietkou nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu. Úvahy najvyššieho súdu reagujú na v konaní zistené skutočnosti, ako aj na dovolacie námietky sťažovateľky, a preto nemožno dospieť k záveru, že by vyvedené závery boli svojvoľné alebo arbitrárne. Napriek tomu, že námietky sťažovateľky týkajúce sa porušenia jej základných práv k tomu priamo nesmerujú, nemožno dospieť k záveru, že by tieto úvahy najvyššieho súdu obsahovali zjavný právny omyl alebo posúdenie zjavne mylného skutkového zistenia.

24. Za rovnako formalistický alebo svojvoľný nemožno považovať záver najvyššieho súdu vo vzťahu k dovolaniu podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP a rozdielneho posudzovania zásady *nemo plus iuris* v rozhodnutiach najvyššieho súdu, keď dospel k záveru, že sťažovateľka nekonkretizovala právnu otázku, od ktorej by záviselo rozhodnutie krajského súdu. Záver najvyššieho súdu o tom, že sťažovateľkou uvádzané rozhodnutia najvyššieho súdu riešia odlišné otázky bez vzťahu k jej veci, je výsledkom analýzy sťažovateľkou uvádzanej judikatúry. Vec sťažovateľky v tejto časti posúdenia krajského súdu nezávisela od toho, či mohla nadobudnúť vlastnícke právo od nevlastníka, ale od toho, či aj pri nadobudnutí vlastníckeho práva od nevlastníka bola dobromyseľná, keďže zodpovedanie tejto otázky mohlo viesť k záveru o tom, že aj napriek tomu sa vlastníkom pozemkov stala.

25. Výsledok civilného sporu musí zodpovedať aj spôsobu, akým si strany sporu svoje práva uplatňujú alebo bránia. Výsledok sporu nemusí byť vždy správny v rovine materiálnej, keďže musí zodpovedať aj rovine formálnej – procesnej, ktorej súčasťou je aj to, akým spôsobom je v priebehu procesu prostredníctvom tvrdení, návrhov a opravných prostriedkov prezentovaná skutková a právna podstata sporu. Sťažovateľka na okraj svojej ústavnej sťažnosti v akomsi zhrnutí udáva, že prvú časť pozemkov nadobudla kúpnu zmluvou z roku 1997 a druhú časť kúpila z konkurznej podstaty potom, ako sa právna predchodkyňa žalobcov neúspešne domáhala vyňatia tejto časti pozemkov z konkurznej podstaty. Ďalej zdôrazňuje, že žalobcovia až v roku 2011 podali proti nej úspešnú žalobu o určenie vlastníckeho práva, v dôsledku čoho prišla o vlastnícke právo k pozemkom, ktoré žalobcovia a ich právni predchodcovia nikdy nemali zapísané či už v pozemkovej knihe alebo v katastri. Preto teraz musí znášať následky ich nedbanlivosti, a to napriek tomu, že žalobcom by patrilo reštitučný nárok.

26. K tejto časti argumentácie sťažovateľky však treba uviesť, že právne otázky v súvislosti s nadobudnutím časti pozemkov z konkurzu, so skutočnosťou, že žalobcom patrilo reštitučný nárok, a predovšetkým s možnosťou nadobudnutia vlastníckeho práva v dôsledku dlhodobej dobromyseľnej držby však predmetom dostatočne substancovanej procesnej obrany sťažovateľky v dovolaní neboli. K tomu došlo nielen v dôsledku toho, že niektoré z týchto otázok vôbec v dovolaní nezazneli, ale aj tým, že ich podstatná časť nebola predmetom dovolania z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, ale z dôvodu znemožnenia uskutočňovania procesných práv nedostatočným odôvodnením súdneho rozhodnutia. Dostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia všeobecného súdu nemožno stotožňovať s jeho správnosťou. Toto zistenie však ústavnému súdu neumožňuje, aby tie právne otázky, ktoré neboli predmetom dovolacej námietky nesprávneho právneho posúdenia, rozhodol namiesto najvyššieho súdu, a tak sa stal neobmedzenou štvrtou inštanciou všeobecného súdnictva.

27. Najvyšší súd v ústavnou sťažnosťou namietanom rozhodnutí reagoval na všetky dovolacie námietky sťažovateľky takým spôsobom, ktorý nevedol k porušeniu jej základných práv. Jeho úlohou v tomto procese nebolo rozhodnúť, či je žaloba proti sťažovateľke nedôvodná. Jeho úloha bola predurčená dovolacou argumentáciou sťažovateľky. Najvyšší súd na všetky dovolacie námietky sťažovateľky reagoval. Jeho závery o tom, že odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu nie je v rozpore s právom sťažovateľky na spravodlivý súdny proces podľa § 420 písm. f) CSP, nie sú svojvoľné, arbitrárne, no ani formalistické. Rovnako za takéto nemožno považovať závery najvyššieho súdu v časti argumentácie nesprávneho právneho posúdenia. Preto je ústavná sťažnosť v rozsahu proti rozhodnutiu najvyššieho súdu zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

28. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti nebol dôvod na to, aby sa ústavný súd osobitne zaoberal návrhom sťažovateľky zo 6. apríla 2021 na vydanie dočasného opatrenia podľa § 130 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2022

Peter Straka
predseda senátu